

Ponovno odprtje vrat muzejev prinaša pomembno novost na Poti miru od Alp do Jadrana – Povezan nastop treh točk postanka, muzejev in INFO centrov: Kobariškega muzeja, Parka miru na Sabotinu in Pomnika miru na Cerju

V Kobarškem muzeju, Parku miru Sabotin in Pomniku miru na Cerju smo v sodelovanju s **Fundacijo Poti miru** združili moči v prizadevanju za ohranjanje kulturno-zgodovinske dediščine 1. svetovne vojne ter še bolj prijazno približevanje dragocenega narodnega bogastva ostalin in obeležij soške fronte obiskovalcem.

Trije muzeji z vsebino, ki sestavlja celovito pripoved o dogajanju na soški fronti in v zaledju med majem 1915 in oktobrom 1917, se z varovanjem spomina na tragedijo naše pol pretekle zgodovine na eni strani poklanjamo zaslužnim za svobodo, ki jo uživamo danes kot gospodarji na svoji zemlji, na drugi pa preko ozaveščanja o nesmislu vonj prispevamo k preprečevanju ponavljanja grozodejstev, ki so za vedno zaznamovala ta prostor.

Popotnikom na Poti miru od Alp do Jadrana **od sobote 20. 2. 2021 dalje** ponujamo **cenovno prijazen obisk treh muzejev**, ki s povezano vsebino omogočajo celovito razumevanje vzrokov in posledic prve svetovne vojne ter dogajanja na soški fronti vzdolž celotne trase, od Rombona do Jadrana.

Z nakupom vstopnice v kateremkoli od treh muzejev, tudi info centrov na slovenski strani Poti miru od Alp do Jadrana, bodo obiskovalci v prihodnje upravičeni do 20% popusta v ostalih dveh.

Po zaslugi Kobarškega muzeja in Fundacije Poti miru, Parka miru na Sabotinu in Pomnika miru na Cerju ter partnerskih organizacij z enakim poslanstvom po vsej Evropi, spomin na eno največjih tragedij v naši zgodovini ostaja živ in aktualen. Stanje povečane nestrpnosti po svetu in politično-ekonomskih razmer, ki silijo ljudi v begunstvo, stiske v času karantene zaradi pandemije in vedno več nacionalističnih ekstremizmov, so vse bolj podobni razmeram pred izbruhom obeh največjih tragedij v zgodovini človeštva.

Prav zato dobiva v tem trenutku naloga ohranjanja spomina na grozodejstva in bridkosti, ki so nepopravljivo poškodovale generacije naših prednikov, z vidika ozaveščanja in preprečevanja ponavljanja napak, še večjo težo.

S posodabljanjem muzejskih zbirk, povezovanjem ohranjenih ostalin vojne vzdolž celotne trase Poti miru od Alp do Jadrana, ki se vije čez teritorij Slovenije in Italije ter digitalizacijo, izobraževanjem in premišljeno promocijo sporočila preko sodobnih komunikacijskih kanalov, lahko skupaj še bolj prepričljivo in učinkovito opravljamo pomembno poslanstvo.

Naša želja je, da s povezano vstopnico in spodbujanem k obisku vseh centrov povečamo zanimanje obiskovalcev za bogastvo in sporočilo naših zbirk:

- **Kobariški muzej** z največjo zbirko ostalin, sistematično urejenih fotografskih in pisnih dokumentov ter modeliranih prikazov dogajanja obiskovalcem na avtentičen način približa čas, ko je tu divjala vojna vihra prve svetovne vojne. Muzej je posebej poznan po tem, da skozi osebne pripovedi protagonistov soške fronte na tankočuten način predstavi kraje, dogodke in ljudi, ki so zaznamovali soško fronto.
- **Park miru na Sabotinu** se lahko pohvali z bogato zbirko orožja, muzejem na prostem z urejenimi kavernami, vklesanimi v živo skalo. Na videz majhna gora skriva v sebi trpljenje in življenje vojakov soške fronte. Danes pa je Sabotin tudi botanično svetišče, saj različna življenjska okolja predstavljajo dom številnim metuljem in pticam. Park miru, ki obiskovalce navdušuje s čudovitim razgledom, je pomembna turistična in rekreacijska točka, idealna za pohodnike in kolesarje.
- **Pomnik miru na Cerju** z razstavami in muzejskimi zbirkami, artefakti in zgodovinskim filmom o prvi svetovni vojni ter Jamo Pečinka in Borojevičevim prestolom v neposredni bližini, predvsem pa z izvirnim pristopom k razumevanju posledic tragedije prve svetovne vojne preko umetniških platen, Španzljevega Plesa življenja in smrti ter Vetra pozabe, je hkrati tudi ena najlepših razglednih točk v Sloveniji s pogledom na Alpe in Rombon, vzdolž Soške, čez spodnjo Vipavsko dolino in Kras do Jadrana.

Ob priložnosti povezanega nastopa vseh treh točk postanka na eni od najlepših tematskih poti v Evropi, je **Maša Klavora, direktorica Fundacije Poti miru** povedala: »Veseli smo takih pobud turističnih destinacij in muzejev na Poti miru od Alp do Jadrana, saj nam s tem pomagajo pri dodatni promociji Poti miru in posameznih točk. Skupaj s kolegi v Deželah Furlanija Julijska krajina in Veneto smo določili 7 informacijskih centrov na Poti miru: tri na slovenski strani: Kobarid, Sabotin in Cerje, ter štiri na italijanski: Špeter/San Pietro, Redipuglia/Sredipolje, Trst/Trieste in San Dona di Piave.

Poleg 500 km dolge, do letošnje sezone tudi označene, trase od Loga pod Mangartom do Trsta, s tremi čezmejnimi krogi (Dolina Soče – Benečija, Nova Gorica – Gorica in Kras) sta pomembna tudi dva dodatna kraka do Kranjske Gore in Bohinja ter še skoraj 200 drugih krajev od Pivke in Ljubljane do Ragogne in Benetk, ki obiskovalcem predstavijo zgodbo zaledja soške fronte oziroma dogajanja po 12. soški bitki. Kmalu bomo vse to predstavili na novi spletni strani www.thewalkofpeace.com in preko drugih promocijskih aktivnosti, ki jih skupaj s slovenskimi in italijanskimi partnerji izvajamo skozi strateški projekt WALKofPEACE. Razmišljamo že tudi o naslednjem koraku, čezmejni povezavi vseh info centrov preko povezanih vstopnic.«

Svojo odločitev za sodelovanje preko povezane vstopnice, ki bo po odprtju novega centra za obiskovalce Parka miru na Sabotinu pomenila še večjo vrednost za goste, je **Erika Lojk, direktorica Javnega zavoda Nova Gorica in Vipavska dolina** podprla z besedami: »Sabotin simbolično predstavlja stično točko med dvema državama in med dvema ozemljema. Letos, predvidoma v septembru, ponudbo dopolnjujemo s centrom za obiskovalce. Vzpostavljen bo inovativen, multimedijski center z muzejsko zbirko, ki bo gostom omogočil posebno čustveno vživetje v čas Soške fronte. V njem bodo predstavljene tudi naravne znamenitosti na Sabotinu. To bo prostor spomina in simbola miru, z oživiljanjem avtentičnih vojnih zgodb iz preteklosti, občutenjem sedanjega miru in sprostitve v naravi ter pomnjenja in premisleka o nesmislu vojn. V Zavodu za turizem Nova Gorica in Vipavska dolina pozdravljamo idejo povezovanja ter povezane vstopnice. Do odprtja multimedijskega centra, bo ugodnost na Sabotinu mogoče po predhodni najavi koristiti kot popust na vodene ogledne kavern.«

Mag. Ariana B. Suhadolnik, direktorica Turizma Miren-Kostanjevica, ki upravlja Pomnik miru na Cerju v osrčju Parka miru z ostalinami 1. svetovne vojne, v povezovanju vidi veliko priložnost tudi za zadrževanje gostov dlje časa v regiji preko vzporednega koriščenja ostale ponudbe: »Preko spodbude za obisk vseh treh muzejev za boljše razumevanje dogajanja na soški fronti, s katero so neposredno povezani vsi evropski narodi in dodatne ponudbe tematskih doživetij na Poti miru, ki je v velikem delu zanimiva tudi za kolesarje, ter vzporedno ponudbo ostalih turističnih storitev vzdolž celotne trase na obeh straneh meje, gradimo dolgoročno vzdržen evropski produkt izjemnih razsežnosti. V Pomniku miru bo v mesecu septembru 2021, po 20-ih letih od pričetka gradnje in 8-ih letih po odprtju vrat za obiskovalce, končno postavljena stalna razstava Na zahodnem robu, s katero bomo umestili zgodbo Primorske in Primorcev v 20. stoletju v zgodovino Slovenije, Evrope in sveta. Razstava, ki jo pripravlja dr. Marko Klavora iz Goriškega muzeja Nova Gorica, bo vsebinsko in kakovostno dopolnila izkušnjo obiskovalcev na Poti miru od Alp do Jadrana.«

mag. Martin Šolar, direktor Kobariškega muzeja in sopotnik uspešne zgodbe Poti miru od Alp do Jadrana, pa je nov korak povezovanja podprl z naslednjo mislijo: »Kobariški muzej s svojimi razstavami in pripovedmi posreduje jasno sporočilo o zločinah in norosti vojne, ki na koncu povzročajo zgolj le žrtve. Veseli nas, da ne le v Kobaridu temveč vzdolž celotne Poti miru nastaja povezana zgodba o pomenu ohranjanja in predstavitve dediščine prve svetovne vojne na slovenskih tleh. Ta zgodba ni le ohranitev spomina ampak je vedno bolj pomemben del dediščine kot turistične ponudbe v Posočju, na Goriškem in na Krasu. Skupaj smo še bolj prepoznavni, naši obiskovalci pa bogatejši za celovito doživetje spomina na soško fronto«.

Veseli, da smo lahko ponovno povabili v naše hrame zgodovine in modrosti, smo 20.2.2021 na stežaj odprli vrata obiskovalcem vseh starostnih skupin, narodnosti in prepričan, z željo, da ostanejo za vedno odprta in pandemija le še del preteklosti, ki ne bo nikoli klicala k ohranjanju spomina.

mag. Ariana B. Suhadolnik,
Turizem Miren-Kostanjevica

